

23 Δεκεμβρίου 2020

Σε Λάθος Κατεύθυνση

Πρόσφατα η υπουργός Παιδείας, κ. Ν. Κεραμέως, από κοινού με τον υπουργό Προστασίας του Πολίτη, κ. Μ. Χρυσοχοϊδη, προανέγγειλαν την κατάθεση νομοσχεδίου για τη δημιουργία ειδικού αστυνομικού σώματος που θα επιβάλλει το νόμο και την τάξη στα ελληνικά ΑΕΙ. Το θέμα έχει απασχολήσει συνεδριάσεις συνδικαλιστικών οργάνων φοιτητικών συλλόγων, συλλόγων μελών ΔΕΠ κ.λπ. Επίσης έχει απασχολήσει συγκλήτους και διοικήσεις ΑΕΙ, τη σύνοδο των πρυτάνεων και αποτελεί αντικείμενο αρθρογραφίας στον τύπο.

Ως Σύλλογος, και εμείς θεωρούμε ότι όντως ορισμένες φορές υπάρχουν ανοιχτά ζητήματα προστασίας της δημόσιας περιουσίας, αλλά και προστασίας της ελεύθερης διακίνησης των ιδεών στα ΑΕΙ, πλάι σε προβλήματα εγκλημάτων του κοινού ποινικού δικαίου (των οποίων όμως η συχνότητα είναι μάλλον μικρότερη από τον κοινωνικό μέσο όρο). Επίσης, ορισμένες φορές παρουσιάζονται προβλήματα παρεμπόδισης της ομαλής λειτουργίας των πανεπιστημιακών οργάνων και διαδικασιών. Όλα αυτά τα προβλήματα, συχνά δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν από το ολιγάριθμο προσωπικό φύλαξης, ιδιαίτερα στα μεγάλα ΑΕΙ. Οι λόγοι γι' αυτό είναι αντικειμενικοί, αλλά και υποκειμενικοί.

Στο παρελθόν, στη Σχολή μας υπήρξε επίθεση

30 μελούς συμμορίας νέο-φασιστών εξωπανεπιστημιακών κουκουλοφόρων, οι οποίοι επιτέθηκαν «στο σωρό» κατά δεκάδων φοιτητών που βρισκόταν στους χώρους αμφιθεάτρων του Τμήματος Μαθηματικών και Φυσικής τραυματίζοντας κάποιους. Έχει σημειωθεί επίσης η ανατιολόγητη επίθεση Χρυσουγιτών εξωπανεπιστημιακών τραμπούκων κατά μεταπτυχιακού φοιτητή, του οποίου η φυσιογνωμία δεν τους άρεσε (υπόθεση Κασιδιάρη). Ακόμη, έχουν υπάρξει προπηλακισμοί και χυδαίες απειλές κατά καθηγητών, με αποκορύφωμα τα πρόσφατα επεισόδια στο Γεωλογικό κατά μελών ΔΕΠ επειδή... έλεγχαν τις ταυτότητες των προσερχομένων σε εξετάσεις!

Δυστυχώς, δεν είναι αποκλειστικότητα της Σχολής μας το προνόμιο της εκκόλαψης τέτοιων αντι-ακαδημαϊκών ενεργειών που θίγουν όχι μόνο τον πυρήνα της ακαδημαϊκής ταυτότητας, αλλά ακόμη και την ανθρώπινη αξιοπρέπεια όπως διαπιστώσαμε πρόσφατα από τις φωτογραφίες εξευτελισμού του πρύτανη του ΟΠΑ ή παλαιότερα από τον ξυλοδαρμό καθηγητή στο Πάντειο, επειδή απευθύνθηκε σε αφισοκολλητές.

Το πρόβλημα όμως είναι ότι τα σχέδια της κ. Κεραμέως μοιάζει να αποσκοπούν στην όξυνση των υπαρκτών προβλημάτων και όχι στην αντιμετώπισή τους. Εξηγούμαστε αμέσως μετά.

(Α) Η παρούσα Κυβέρνηση δείχνει ξεχωριστό, σχεδόν ιδεοληπτικό, ζήλο στην αντιμετώπιση σοβαρών και σύνθετων κοινωνικών προβλημάτων μέσω της αστυνομικής καταστολής. Ως Σύλλογος, έχουμε πάμπολλες φορές μιλήσει για την αποσύνθεση του Δημόσιου Πανεπιστημίου που προκαλεί η συστηματική αποστέρησή του από πόρους και οι αλληπάλληλες αντιφατικές αλλαγές του θεσμικού πλαισίου. Το ποσοστό του ΑΕΠ που δαπανάται για την παιδεία, και ειδικότερα για την ανώτατη, έχει μειωθεί δραματικά από τα προ δεκαπενταετίας επίπεδά του ενώ ταυτόχρονα έχουν πολλαπλασιαστεί τα ΑΕΙ της χώρας. Ο αριθμός των διδασκόντων έχει συρρικνωθεί, και η έλλειψη πρόσληψης νέων καθηγητών, για όποιον αντιλαμβάνεται, συνεπάγεται επιστημονικό μαρασμό και σαφή υποβάθμιση της επιτελούμενης έρευνας. Όποιος έχει σχέση με πανεπιστήμια αντιλαμβάνεται ότι η υποβαθμισμένη έρευνα σημαίνει και υποβαθμισμένη εκπαίδευση. Συχνά, εργαστήρια κλείνουν λόγω έλλειψης προσωπικού. Οι κτιριακές υποδομές έχουν αφηθεί στην τύχη τους ενώ υπήρξε και περίοδος που οι διάδρομοι και τα αμφιθέατρα πνίγονταν κυριολεκτικά στα σκουπίδια.

Μοιάζει σαν η πολιτική ασφυξίας, που ακολουθούν συστηματικά όλες οι κυβερνήσεις κατά την τελευταία δεκαπενταετία, να αποτελεί συνειδητή επιλογή απαξίωσης του Δημόσιου Πανεπιστημίου, το οποίο καταφέρνει ακόμη να παραμένει όρθιο χάρη στο πείσμα και συχνά ηρωισμό των ανθρώπων του. Στο σημείο αυτό οι βίοι είναι παράλληλοι με το Δημόσιο Σύστημα Υγείας. Είναι χαρακτηριστικό ότι από τις 66 θέσεις αφυπηρητών μελών ΔΕΠ (δεν προσμετρώνται οι αποχωρήσεις για άλλους λόγους) του ΕΚΠΑ το 2019, οι οποίες σύμφωνα με τον ισχύοντα νόμο όφειλαν να είχαν προκηρυχθεί, δόθηκαν κατ' αρχήν οι μισές το φθινόπωρο του 2020 και οι υπόλοιπες πριν από λίγες μέρες. Στην καλύτερη των περιπτώσεων θα έχουν πληρωθεί στις αρχές του 2022. Αυτό έγινε χωρίς να εξηγηθεί ότι πρόκειται για εφαρμογή του νόμου και μάλιστα με μεγάλη καθυστέρηση. Αντίθετα, οι θέσεις δόθηκαν με διθυράμβους και παιάνες υμνητικούς της μεγαλοψυχίας της κας υπουργού.

Μπροστά σε ένα τέτοιο σύμπλεγμα εξαιρετικά σοβαρών προβλημάτων, τα εξαρτημένα κυβερνητικά αντανακλαστικά έχουν έτοιμη την απάντηση: Αστυνομία!

(Β) Η εμμονή στην ιδέα της αστυνόμευσης ως απάντηση δια πάσαν νόσον μας θυμίζει αντίστοιχες ιδεοληψίες—αν δεν ήταν συνειδητές επιλογές διάλυσης των πανεπιστημίων—του παρελθόντος. Όλοι θυμόμαστε ότι επί κυβέρνησης Σαμαρά, με υπουργό αρμόδιο για θέματα δημόσιας διοίκησης τον κ. Κ. Μητσοτάκη και υπουργό παιδείας τον κ. Αρβανιτόπουλο, η τότε ιδεοληψία της μόδας ήταν οι απολύσεις. Τότε, είχαν κυριολεκτικά διαλύσει τη λειτουργία των ΑΕΙ μέσω των απολύσεων του διοικητικού προσωπικού. Και θυμόμαστε όλοι βέβαια ότι μία σοβαρότατη παρενέργεια της απόλυσης των φυλάκων ήταν οι επαναλαμβανόμενες και εκτεταμένες διαρρήξεις, η αρπαγή και η καταστροφή τεχνολογικού και λοιπού εξοπλισμού ιδιαίτερα μεγάλης αξίας. Αλλά τότε, η εμμονή εστιαζόταν στις απολύσεις και όχι στην αστυνόμευση, οπότε στο μυαλό των ιθυνόντων το κακό ήταν μικρό. . .

Όσο μας αφορά, θεωρούμε ότι θα ήταν πολύ παραγωγικότερο αν η κα υπουργός παιδείας έσκυβε πάνω από τα υπαρκτά προβλήματα με τη σοβαρότητα που τους αναλογεί. Αλλά βέβαια, αυτό απαιτεί απαγκίστρωση από τις εμμονές που ταλανίζουν τους επαγγελματίες της πολιτικής. Εκτός και αν δεν μιλάμε για εμμονές, αλλά για συνειδητές επιλογές απαξίωσης του Δημόσιου Πανεπιστημίου — μια υποψία που υποστηρίζεται και από την πολύ πρόσφατη νυχτερινή και άνευ διαβουλεύσεως κατοχύρωση των αποφοίτων ιδιωτικών κολλεγίων ως μελών του Τεχνικού και του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδας. Με τον ίδιο νόμο, στον οποίο αναγκαστικά θα επανέλθουμε, οι απόφοιτοι ΙΕΚ μπορούν να εισάγονται με κατατακτήριες στα ΑΕΙ.

(Γ) Η ιδέα της δημιουργίας αστυνομικού σώματος που θα αναφέρεται στα κεντρικά της ΕΛΑΣ και θα καθοδηγείται άμεσα από αυτά δημιουργεί εξόχως σοβαρά ερωτηματικά. Διότι ένα τέτοιο σώμα δεν θα προέλθει από παρθενογένεση ούτε η ΕΛΑΣ είναι η σουηδική αστυνομία. Μόλις πριν ένα μήνα (και

ενώ είχε μείνει στα συρτάρια του υπουργού επί εξάμηνο) ήλθε στη δημοσιότητα το πόρισμα της επιτροπής Αλιβιζάτου, που το ίδιο το υπουργείο ΠροΠο συνέστησε, και το οποίο ομόφωνα χαρακτηρίστηκε από όλα τα ΜΜΕ ως «κόλαφος» για την ΕΛΑΣ. Υπενθυμίζουμε ότι το πόρισμα μιλά¹ για συστηματική παράνομη αστυνομική βία και χαρακτηρίζει ως ελληνική ιδιομορφία την ατιμωρησία της, όπως αποδεικνύεται από τις αλληπάλληλες καταδίκες της χώρας μας μετά από προσφυγές πολιτών σε διεθνή όργανα. Μιλά επίσης για μεροληψία και ρατσιστικές συμπεριφορές των αστυνομικών οργάνων, για απροθυμία των ανακριτικών οργάνων της ΕΛΑΣ να συνεργαστούν με το Συνήγορο του Πολίτη, για σοβαρές και συστηματικές παραλείψεις στην ορθή λήψη καταθέσεων και στην εξέταση ιατρών κατά τη διερεύνηση περιστατικών αστυνομικής βίας.

Καινούργια τέτοια περιστατικά αστυνομικής βαναυσότητας και αυθαιρεσίας, βιαιοπραγιών και ταπεινώσεων πολιτών αναφέρονται συνεχώς στον Τύπο αλλά ουδείς ελέγχεται. Αναφέρουμε ενδεικτικά ότι οι καταγγελίες της οικογένειας Ινδρέ² τέθηκαν στο αρχείο και οι ίδιοι παραμένουν κατηγορούμενοι. Από τα μηχανάκια της Δέλτα που πέφτουν πάνω σε διαδηλωτές μέχρι τον αστυνομικό ειδικό φρουρό που εκτός υπηρεσίας περιφερόταν με το όπλο στο χέρι και απειλούσε μέσα στο ΟΠΑ, θεωρούμε βέβαιο ότι η εισαγωγή παρόμοιων πρακτικών πρόκλησης στα ΑΕΙ θα ήταν ανεπανόρθωτο δυστύχημα που θα ξεπερνούσε κατά πολύ τα σημερινά παρατράγουδα ελλιπούς προστασίας της ακαδημαϊκής περιουσίας, ελευθερίας και ανθρώπινης αξιοπρέπειας. Οι φωτιές δεν σβήνονται με ρίξιμο λαδιού, εκτός και αν ακριβώς επιδιώκεται αυτές να ενταθούν και να εξαπλωθούν.

Μας είναι σαφές ότι οποιοδήποτε σώμα αναλάβει τη φύλαξη των ΑΕΙ και των αγαθών στα οποία

έχουμε αναφερθεί, οφείλει να αναφέρεται και να ελέγχεται άμεσα από τις πανεπιστημιακές αρχές, τη σύγκλητο και το πρυτανικό συμβούλιο. Η διοικητική αυτονομία των ΑΕΙ δεν έχει παρασχεθεί ως «χάρη» αλλά αποτελεί διεθνώς όρο και προϋπόθεση για τη λειτουργία τους και την παραγωγή έργου. Οι αιτιάσεις ότι ο έλεγχος της λειτουργίας τους και η αναφορά τους στις αρχές διοίκησης του πανεπιστημίου θα καταστήσει τη λειτουργία ενός τέτοιου σώματος αναποτελεσματική, απλούστατα είναι εκ του πονηρού: σε όποια πανεπιστήμια στο εξωτερικό υπάρχουν τέτοια σώματα (και υπάρχουν σε πολλά), παντού αυτά αναφέρονται στις πανεπιστημιακές αρχές και αυτό κάθε άλλο παρά τα εμποδίζει να επεμβαίνουν σε κρίσιμα και σοβαρά περιστατικά.

(Δ) Έχουμε τους εντονότερους φόβους ότι η στελέχωση ενός αστυνομικού σώματος για τα ΑΕΙ από «ειδικούς φρουρούς», όπως γράφεται ότι εισηγείται η κα υπουργός, θα δώσει μια ακόμη ευκαιρία ανάληψης δράσης από τον γνωστό σε όλους μας «μπάρμπα από την Κορώνη». Ποιος δεν ξέρει τον τρόπο που προσλαμβάνονται οι ειδικοί φρουροί και τη σχέση που έχουν οι διαδικασίες πρόσληψής τους με τη πολυδιαφημισμένη (αλλά «εν ανεπαρκεία») αξιοκρατία. Αν μεθαύριο οι ειδικοί φρουροί των ΑΕΙ πέφτουν με τα μηχανάκια τους πάνω στους φοιτητές μας ή τραβούν πιστόλια α-λα-Κορκονέας, τότε θα βρεθούμε μπροστά σε έκρυθμες καταστάσεις που θα μας γυρίζουν πολλές δεκαετίες πίσω. Άλλωστε, αποτελεί κοινό μυστικό η ύπαρξη υπόγειων διασυνδέσεων κλάδων της αστυνομίας με το νέο-ναζιστικό μόρφωμα της ΧΑ.³ Όσο για το σεβασμό των νέο-ναζί προς τον πανεπιστημιακό χώρο, μόνο το γέλιο θα προκαλούσε όποιος τον υποστήριζε.

Οι άνθρωποι που θα αναλάβουν να ενισχύσουν

¹Το πόρισμα είναι αναρτημένο στη διεύθυνση https://www.in.gr/wp-content/uploads/2020/11/Scan_20201106_110334-1.pdf

²<https://www.kathimerini.gr/opinion/interviews/1059730/dimitris-indares-stin-k-moni-diklida-asfaleias-to-syntagma-kai-oi-nomoi/>

³Σχετικά βλ. ρεπορτάζ του «Βήματος» το 2012 με τίτλο: «Ένας στους δύο αστυνομικούς ψήφισαν Χρυσή Αυγή» (<https://www.tovima.gr/2012/05/10/aferomata/enas-stoys-dyo-astynomikoys-psifisan-xrysi-aygi/>) και εκ νέου ρεπορτάζ του 2015 με τίτλο: «Αστυνομικοί, οι πιο φανατικοί υποστηρικτές της Χρυσής Αυγής» και υπότιτλο «Περαιτέρω αύξηση παρουσίασαν τα ποσοστά της Χρυσής Αυγής στα εκλογικά τμήματα της Αθήνας όπου ψήφισαν μαζικά αστυνομικοί.» (<https://www.tovima.gr/2015/09/21/politics/astynomikoi-oi-pio-fanatikoι-ypostiriktes-tis-xrysis-aygis/>). Όλοι οι σύνδεσμοι α-νακτήθηκαν στις 22.12.2020.

τη φύλαξη των ΑΕΙ, με γνώμονα την προστασία της δημόσιας περιουσίας, της ακαδημαϊκής ελευθερίας και της ανθρώπινης αξιοπρέπειας πρέπει να προσλαμβάνονται με την τήρηση των ακόλουθων ελάχιστων προϋποθέσεων: (α) Η διαδικασία πρόσληψης να γίνεται μέσω ΑΣΕΠ, (β) Οι αιτο-

ύντες πρόσληψη να αποδεικνύουν καλή γνώση του ακαδημαϊκού περιβάλλοντος και χώρου, κατέχοντας οι ίδιοι απαραίτητα πτυχίο ΑΕΙ, (γ) να περνούν από σοβαρή εκπαίδευση πάνω στις συνθήκες που επικρατούν στα ΑΕΙ.

Ζούμε σε ιδιαίτερες συνθήκες όπου καθημερινά χάνονται δεκάδες συνάνθρωποί μας, συχνά αβοήθητοι, καθώς το ΕΣΥ έχει συστηματικά υποστελεχωθεί και με κυνικό τρόπο έχει αφεθεί στην τύχη του προκειμένου να ενισχυθούν οι ιδιωτικές υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης. Το δικαίωμα του συνέρχεσθαι έχει περιοριστεί με τον Ν. 4703/20. Σχετικά άρθρα του Συντάγματος αναστέλλονται με απλή απόφαση του αρχηγού της Αστυνομίας. Επιτροπές «σοφών» διαφημίζουν ως δήθεν την τελευταία λέξη του εκσυγχρονισμού πολιτικές που πλέον διεθνώς αναγνωρίζεται ότι έχουν οδηγήσει στη χειρότερη οικονομική κρίση των τελευταίων δεκαετιών και στην καταστροφή του περιβάλλοντος. Αν στρέψουμε το βλέμμα μας στα ΑΕΙ, θα δούμε ότι και εκεί συμβαίνουν τα αντίστοιχα, με τη διαφορά ότι ιδιωτικά ΑΕΙ μπορούν να υπάρξουν μόνο αν λεηλατηθούν τα δημόσια με μοχλό την κρατική παρέμβαση. Και τα ΑΕΙ, όπως τα δημόσια νοσοκομεία, συστηματικά απαξιώνονται, στραγγαλίζονται οικονομικά και υποστελεχώνονται.

Θα επιθυμούσαμε, η όποια κυβέρνηση να είχε το θάρρος να αντιμετωπίσει τα σοβαρότατα προβλήματα που υπάρχουν με ρεαλισμό και αντίληψη της πραγματικότητας, μακριά από ιδεοληπτικές εμμονές. Όμως, η δημιουργία αστυνομικού σώματος στα ΑΕΙ με τους όρους που προαναγγέλλονται από τους κυβερνητικούς αρμόδιους οδηγεί στην ακριβώς αντίθετη κατεύθυνση.

Ο Πρόεδρος

Κ. Μηλολιδάκης

Ο Γραμματέας

Σ. Κολλιόπουλος